

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

55. Nauigatio Xauerij in Iaponiam, & eius adversa. Crucis efficacitas
aduersus dæmones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

Ecce autem Malacam ex Iaponia cum literis nuntij earum aliqua Xauerium monebant, Regem quendam ab Indiarum Praefecto per legatum, patres de Societate petere; esse illi quod vellet cum iis consulere de religione; perlatum ad eum nescio quid de fide Christiana, ab iis qui recens illuc ab India venerant; huic indicio occasionem praebuisse, mirum quiddam quod iisdem literis narrabatur. Sic autem res se habuerat, e Lusitania Mercatores in oram Iaponiae delati, excepti sunt comiter ab Dynasta, sed in domum deducti, pridem ab incolis desertam, quod spectris nocturnis, & tumultibus infestam nec habitaret quisquam, sed neque ingredi auderet. Lusitanis quoque nihilo mitius quam indigenis fuit, trahi, pulsari, percelli caeco, & crebro strepitu, auctore nullo in conspectum se dante; quod iis primum admittationis plus attulit quam metus, sed nocte quadam vnus e suis subitatio clamore exciti, & prodicionem suspicati, armatique, ad opem ferendam dum accurrunt, tremementem famulum, & metu exanimem agnoscunt, rogatus quid ita vociferaretur? obiectum sibi refert, daemones simulacrum, tam horribili specie ac pauenda ut eius aspectu exanimaretur. Ergo Lusitani deprehensa iam causa praecedentium ludorum, multis vndique illam domum crucibus perspergunt, nec vlllo deinceps turbatore quietis daemone habitabilem, tranquillè incolunt. Iaponij verò ad quos famuli voces peruenerant, non ignari quid esset; atque ipse Dynasta, sibi valde id nouum simulans; vbi audissent Lusitanos multo cum risu, & diceris in seruum, quod acciderat ludere, & quietam securos habitationis audenter asserere nunquam in posterum ausuros daemones eam domum subire, in qua esset crux Christianorum; sequente docti experientia; crucem suspicere, crucis admirari virtutem, & eam priuatim ac publicè; domi, & in regijs viis erigere. Inde sensim scrutari, vnde illi vis tanta? cur eam tantum pertimescerent daemones? & in mysteria fidei paulatim descendere, atque ut sunt Iapones sciendi appetentissimi, quod hæc ab aliquo cerrius, & accuratius discerent, quam possent a mercatoribus, & militibus edoceri, suadentibus haud dubiè Lusitanis legatum misere qui Patres sibi ex India peteret. Tanto igitur celerius iter Xauerius adornat, quanto animos illorum ad excipienda semina videbat promptiores. Erant Malacæ naues in Iaponiam multæ, omnes Lusitanæ, omnes beneuolæ; Sinensis vna, exigua & sola, ut sunt illæ quas Iuncos vocitant. Huius dominus Necedæ, cognomento Latro; & nauis illius, Latronis Iuncus, quod piraticam potius, quam mercaturam exerceret. Omissis aliis in portus varios diuersus, hanc eò delegit quod recta in Iaponiam tenderet, hoc fide data, & pignore, praestitutum se illius dominus, Petro de Sylua Malacensi Praefecto recepit, & nisi obstitissent venti quinquagesimo die, portum in Iaponia lecturum. Hac lege Xauerius Iunij 24. anno 1549. nauim sex

55

Nauiatio Xauerij in Iaponiam, & eius aduersa.

Crucis efficacitas aduersus daemones.

S cur

cum focis subit, ac vento postredie sub auroram reualefcente soluit. Quo in discessu prudens animaduersio Pauli à S. Fide existimata est. Decem omnino mercatores, sua quisque in nauì ferre Xauerium ambiabant, quo cum tanto ac tali fortunam uenturos se putabant, nec ulli eorum ex sententia processit; huic onus suum; illi nauis, alteri remiges, quibusdam defuit commeatus, nemo tempori ad iter instructus. Quod prouidentiae diuinæ Paulus attribuit. Si enim aiebat, audiretur in Iaponia sanctus Pater, & cernerentur ibidem Christiani aliud uiuere, ab eo quod ipse de Christi lege prædicaret; ex uita & moribus ipsorum potius, quàm ex uerbis illius, de Christi lege laturos erant iudicium, & habituri pro falso quod iactatur, Christianos à morte, bona immortalia expectare, cum ita uiuerent, ut si alia præter hæc infima non essent. Quare magnas uir bonus Deo gratias agebat quod cum Xauerio nulli essent uectores Europæi. Vix è Malacæ conspectu recesserant; & nauigij pirata dominus, aues poscere, ligna odorata, accensa funalia, & sacra facere idolo summa in puppi, honorifice locato. Quod frustra conatus impedire uir sanctus discrucuabatur miserabilem in modum; cum præsertim aduertit, Iunci esse nauarchum dæmonem, ut à quo omnia etiam minima seorsim, sortibus, & incantamentis quærentur, & prodirent responsa læta uel tristia propterea dæmon uidisset conducere ad repetendos, sancti uiri ingratis, ritus sacrilegos. At is à barbaris in cassum rogatis, ac monitis, ad Deum conuersus, apud illum uerbat, ut alterum tantum ad pœnas dæmoni adderet, illumque iis ipsis quibus colebatur sacrificijs vreret. Promouerant ad milliaria trecenta, syluosamque in insulam lignatum exierant, ut inde supplerent armamenta quæ norant solita, dissipari uadis, & tempestatibus Sinensis Oceani ad quem proprius accedebant; repetituri cursum sacra idolo nefaria reperunt, cantus, suffitus, debitos uiri Deo cultus; hic succurrit præfecto scitari ex dæmone, in Iaponiam appulsis, an esset futurus Malacam absque incommodo reditus? & obnuntiauit iacta fors, si Iaponiam attigissent, Malacam minimè reuersuros; quo responso uehementissimè percussus, abstinere exinde itinere statuit idque in tempus quod dæmon annueret differre, interea hyemem in portu aliquo Sinarum transigere; quod facillè ex tergiuersante conspiciatus est Xauerius, & quotquot occurrerent, confictis de causis insulas applicante. Has moras dum caprat; & tempus eximit, Cocincinensibus iam oris fit propior, ubi tempestates exitiales incipiunt: quare denuò simulachrum suum interrogat, ecquid infortunij timendum? negauit diabolus timendum, uela omnia pandi iussit, mari puncto temporis sedato secundos ad puppim aspiraturos statuit, Parent dæmoni suo læti nautæ; cui sua si processisset fraus, intentatis Xauerio potiebatur minis; nam scribit

bit Xauerius dæmonem nauis sua tunc clauso, & suorum satellitum manibus permisso, sæuam sibi crebrè minatum ultionem. Planè cursu nimium prospero, si ultra præscriptum abrepti fuissent, implicabantur Cocinæ vadis, ad indubitatum ex tempestate mox secutura naufragium. At enim Deus maturè perniciem depulit. Mare totum repentè validissimus ventus tam dirè subruit, vt veriti nauæ transuersum in scopulos impetum, vela colligerent, & contra tempestatem anchoris iactis confligerent: Immodicà illà nauis agitata vacillatione præceps in sentinam deiicitur Manuel, Sinenfis adolescens quem secum ducebat Xauerius; & capite grauius saucio, ægrè inde viuus extrahitur. Post paulum fluctus in latus alterum nauim adedò inclinat, vt præfecti filia in aquas decideret, omni que ope sera, & irrita mergeretur. Hic fletus immanis, & comploratio tam fera tum patris miseri, tum turbæ nauicæ, vt nauim inferos crederes. Ad placandum idoli dæmonem curritur, sacro, & sortibus causam eius infortunij rogatur, respondet furcifer, si foret iuuenis Christianus in sentina extinctus, nequaquam in mari nauarchi filiam præfocatum iri; cuius acerbitate oraculi barbarus, dolore filia iam amens, vehementiùs in rabiem actus, nihil propius absuit quàm vt Xauerium eiusque socios daret in mare præcipites; diei tamen noctisque vnus spatium, cum & tempestas, & præfecti furor utcumque resedissent, opportunus ventus anchoras sustulit, & vela explicuit, sequitur denique iter suum præfectus, sed deliberata eo anno Iaponiæ vitandæ sententia, quòd iactæ initio sortes grandi suo malo futurum prædixissent si eò appelleret. Hac mente oras Cocincinæ egressus portum captabat Cantonensem, soluendisque iam nauigij armamentis parabat illic hyberna figere, & frustra Xauerius, pacta conuenta & pignora, & ventos prosperos, superstitioso barbaro opponerebat; donec mutatis in minas precibus, luiturum Præfecto Malacensi suam illam perfidiam edixit, si quando Malacam rediisset. Quibus tandem coactus mare repetiit, sperans ventum aliquem reflatorem, cuius ficta excusatione tarditatem nauigationis, Malacæ defensurus esset. Sed enim Deus inuitum, ac ringentem cum nauclero suo dæmone, eo anno tenere Iaponiam volebat, vento quotidie puppim fauentiùs urgente; tentabat perfidus, quicquid olim esset Malacæ luiturus, in Cincoo tamen hyemare, cum eò flectentem, nauis amica fortuito offendit, monetque piraticis Myoparonibus instrata omnia, in quos ille induebat sese. Cantonem itaque retrò cursum torquere laborantem, ventus à prora rectus inhibuit; metuque metum grauiori premente, toris se velis in mare Iaponiæ volens nolens

144 *De vita & gestis S. Franc. Xaverij*
immisit; & quouis aliò conatus, portum Cangoscimæ, Paulipa-
tria inuitus legit. Vbi die. B. V. in cœlum assumptæ, anno 1549.
missis anchoris Indorum Apostolus optatâ terrâ potitus est.

LIBER